

Д-р екон. наук Гринько Т. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УСПІХУ ОРГАНІЗАЦІЙ

В сучасних умовах дуже актуальними є проблеми розробки ефективних інструментів, методик та підходів до формування нових бізнес-моделей та управління бізнесом. Бізнес-середовище сьогодні називають «швидким», саме у такому середовищі зміни відбуваються дуже швидко та постійно. Для того щоб бізнес-структура була успішною, вона повинна мати можливість миттєво реагувати на зміни в швидкому діловому середовищі. Отже, враховуючи масштаби й швидкість конкуренції для того, щоб бути успішною організацією, організація має бути гнучкою. Гнучкість організації досягається за рахунок більш ефективного управління робочою силою, використанням матеріальних ресурсів. Найкращі менеджери досягають гнучкості завдяки впливу, який змушує людей ефективно працювати разом. Проблеми забезпечення успіху організацій досліджувались вченими у різні історичні епохи та еволюціонували разом зі суспільством. Концепція максимізації прибутку притаманна 90-м рокам змінилась концепцією збільшення ринкової вартості компанії. З другої половини ХХ століття актуалізована концепція «організації, заснованої на знаннях», або, самонавчальної організації. У цій організації поведінкою працівників переважно управляють не менеджери, а організаційні правила та етичні норми, широко використовуються колективні методи прийняття рішень.

На початку 1990-х років з'явилася концепція інтелектуальної організації, яка базується на нових управлінських ідеях. Концепція інтелектуальної організації розглядає як персонал чи менеджмент, а й саму організацію як своєрідний мислячий організм. Сьогодні існує багато різноманітних моделей успіху організацій.

Критичний аналіз сучасних моделей успіху організацій дає можливість зробити висновки, що кожна з них має особливості, але не існує розроблених механізмів їх реалізації. Окрім того, більшість з них мають ситуативне використання та суттєві обмеження. На нашу думку, основним організаційним ресурсом, що забезпечує успіх сучасної організації є унікальність та різноманітність досвіду, знань та точок зору керівників організації.

Особливістю прийняття управлінських рішень є використання досвіду, знань та думок інших фахівців, що дає можливість прийняти значно краще рішення, ніж міг би зробити керівник самостійно. Інклюзивність у тому, щоб просити інших брати участь у процесі прийняття рішень з метою обміну інформацією. Відсутність інклюзивності може призвести до значного зниження ефективності прийняття управлінських рішень на основі появи так званої спіралі розпачу, коли не беруть участь у прийнятті рішень і з часом стають трохи відчуженими від організації.

Ключовим моментом є те, що участь у прийнятті рішень, що дозволяє людям відчувати себе залученими до процесу, не тільки дає керівникові більше інформації та допомагає сформувати почуття причетності, а й запобігає відчуженню. Керівники приймають рішення у відповідь на загрози та можливості в їхньому середовищі. Навіть найкраще рішення у світі ніколи не буде успішним, якщо ми не подбаємо про те, щоб закласти основу для успішної його реалізації, коли приймаємо рішення.

Слід зазначити, що однією з особливостей прийняття управлінських рішень у умовах «швидкого» бізнес-середовища є те що, по-перше, керівники мають справу з найскладнішими проблемами і вони не мають готових відповідей, і, як наслідок, важливо мислити гнучко і творчо, щоб генерувати відповіді на неймовірно складні проблеми та по-друге, мають забезпечити інклюзивність рішень, що пов'язано з проблемами складу, участі та впливу.

Тобто, одним з елементів забезпечення успіху організацій є синергія ефективної спільної роботи людей, а співпраця залежить від довіри. Таким чином, зміцнення довіри має вирішальне значення для створення цінності за рахунок потенційної синергії взаємозалежності.

Ще одним елементом сучасної моделі успіху організації є стратегічне управління активами знань. Знання як стратегічно важливий вид активів набули особливу цінність. Успіх розвитку організації знаходиться у прямій залежності від можливості виявляти, створювати, поповнювати, зберігати і поширювати знання. Провідні зарубіжні компанії вже у середині 1990-х років почали формувати системи управління знаннями, що дозволяє використовувати всю сукупність методів та технологій для нарощування компетенцій організації, перетворення знань на інтелектуальний капітал. Стратегічне управління активами знань

включає такі етапи: формування активів знань організації, збір, класифікація, зберігання та обслуговування активів, обмін, колаборація та передача знань. Також необхідно здійснювати моніторинг використання та впливу знань. Сучасне стратегічне управління створює особливий інтелектуальний тип ліберальної організаційної культури, що передбачає безперервне навчання персоналу, управління знаннями та мережеву організаційну структуру.

В дослідженнях зазначають, що управління знаннями має чотири стратегічні цілі:

- 1) підвищення сприятливості організації до інновацій;
- 2) підвищення гнучкості організації;
- 3) ефективність та компетентність організації;
- 4) ефективність та компетентність співробітників.

Отже, незважаючи, на багатоплановість існуючих підходів до сучасної моделі успіху організації можна визначити, що необхідним є чітке розуміння керівництвом пріоритетів розвитку організації та особливостей стратегічного управління активами знань.

Список використаних джерел:

1. Прохорова В.В. Бізнес-моделі як інструмент коригування стратегічних позицій підприємств на конкурентних ринках. *Проблеми Економіки*. 2020. № 2 (44). С. 274-280.
2. Гринько Т.В. Стратегічні зміни як складова розвитку підприємства. *Економіка і менеджмент 2019: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку*: зб. наук. праць Міжнар. наук-практ. конф., 18-19 квіт. 2019 р.: у 8 т. Т. 5. Стратегії інноваційного розвитку підприємств в умовах глобалізації. Дніпро: Біла К.О. 2019. С. 37-40.

Д-р екон. наук Гринько Т. В., Тімар В. С.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

РОЗВИТОК БІЗНЕС-ОСВІТИ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Повномасштабне вторгнення ЗС країни-агресора в Україну 24 лютого 2022 р., активізація воєнних дій на значній території нашої країни завдали відчутного удару національній економіці, бізнесу та населенню – зруйновано та пошкоджено об'єкти інфраструктури і промислові підприємства, закривається